

Faithfulness - A Few Thoughts

By Tim Hegg

Recently I've been re-reading *The Letter Writer*, a book about Paul's background and Torah perspective I wrote in 2002. In the Prologue, I sought to express the importance of understanding "faith" and "faithfulness" from the vantage point of the biblical text itself rather than through the lenses of Greek or even Gnostic philosophy that so quickly engulfed the early emerging Church. The unfortunate result of the Greek dualism that became so pervasive in the theology of the early Church is that it viewed faith as an inward, mental exercise and divorced it from the outward expression of faithfulness. Once this concept was well entrenched in the theology and teaching of Christianity, statements of Paul such as "For by grace we have been saved through faith ... " (Eph 2:8) were understood to mean that one's salvation resulted from one's mental or intellectual agreement with the truth. Acceptance of "the creed" became the litmus test of who was "saved" and who was not. In the Prologue to *The Letter Writer*, I sought to show that for the biblical authors, and for Yeshua Himself, faith and faithfulness were two sides of a single coin that could never be separated. The fact that both the Tanach as well as the Apostolic Scriptures represent the concepts of "to believe, have faith, or be faithful" all by the same word groups makes this fact eminently clear. The consistent message of the Scriptures is that genuine faith always results in faithfulness, and faithfulness is the fruit of genuine faith.

Faithfulness in the Tanach

As I have been contemplating this relationship between faith and faithfulness, I asked myself a simple question: how is faithfulness to be measured? Or to put it another way, by what criteria does *God* measure faithfulness? This led me to retrace some of my former studies and to take a second look at the key terms that represent "faithful" or "faithfulness" in the Scriptures. These key terms are primarily the Hebrew word for faithfulness, אֱמוּנָה (*'emunah*) and its Greek counterpart, πιστός (*pistos*). Even a cursory look at how these two terms are used offered some important insights.

'Emunah is found 49 times in the Tanach. Its first appearance is in Ex 17:12, describing the hands of Moses. The story is well known. The Israelites were fighting Amalek, with Moses watching from a hill. As long as Moses' hands were raised, Israel prevailed. When Moses became tired and lowered his arms, Amalek prevailed. So Aaron and Hur stationed themselves on either side of Moses to

Trouw - Enkele Gedachten

Van Tim Hegg

Onlangs las ik opnieuw *The Letter Writer* (*De Brieven Schrijver*), een boek dat ik in 2002 schreef over de achtergrond van Paulus en zijn zicht op de Torah. In de proloog probeerde ik het belang uit te drukken van het begrijpen van "geloof" en "getrouwheid" vanuit de bijbelse tekst zelf in plaats van door de lenzen van de Griekse of zelfs gnostische filosofie die zo snel de vroeg opkomende kerk overspoelde. Het ongelukkige resultaat van het Griekse dualisme - dat in de theologie van de vroege Kerk zo wijdverspreid raakte - is dat het geloof als een innerlijke, mentale oefening ziet los van de uiterlijke uitdrukking van getrouwheid. Toen dit concept eenmaal stevig verankerd was in de theologie en leer van het christendom, werden uitspraken van Paulus zoals "Want door genade zijn we gered, door geloof ..." (Ef 2:8) begrepen als dat de redding voortkwam uit iemands mentale of een intellectuele instemming met de waarheid. De acceptatie van "de geloofsbelijdenis" werd de lakmoesproef van wie "gered" was en wie niet. In de proloog van *The Letter Writer* probeerde ik te laten zien dat voor de bijbelschrijvers en voor Yeshua Zelf geloof en trouw twee zijden van dezelfde medaille waren die nooit van elkaar gescheiden konden worden. Het feit dat zowel de Tanach als de apostolische geschriften de begrippen 'gelooven, geloof hebben of trouw zijn', allemaal via dezelfde woordgroepen hanteren, maakt dit feit bij uitstek duidelijk. De consistente boodschap van de Schriften is dat echt geloof altijd leidt tot getrouwheid, en trouw is de vrucht van echt geloof.

Trouw in de Tenach (OT)

Terwijl ik deze relatie tussen geloof en trouw overdenk, stelde ik mezelf een eenvoudige vraag: hoe moet trouw worden gemeten? Of om het op een andere manier te zeggen, aan de hand van welke criteria meet God de trouw? Dit leidde ertoe dat ik sommige van mijn vroegere studies terugvond en nog eens keek naar de belangrijkste termen die 'trouw' of 'betrouwbaar' in de Schriften vertegenwoordigen. Deze sleutelwoorden zijn in de eerste plaats het Hebreeuwse woord voor trouw, אֱמוּנָה (*'emunah*) en zijn Griekse tegenhanger, πιστός (*pistos*). Zelfs een vluchtige blik op hoe deze twee termen worden gebruikt, bood enkele belangrijke inzichten.

'Emunah wordt in de Tenach 49 keer gevonden. De eerste keer in Ex 17:12, waarbij het de handen van Mozes beschrijft. Het verhaal is bekend. De Israëlieten vochten tegen Amalek, terwijl Mozes vanaf een heuvel toekeek. Zolang de handen van Mozes waren opgeheven, had Israël de overhand. Toen Mozes moe werd en zijn armen liet zakken, kreeg Amalek de overhand. Toen stelden Aaron en Hur zich aan beide

hold up his weary arms. As a result, his arms remained "faithful" (our English translations use a word like "steady") until sunset. This gives us a picture-definition of the word *'emunah* - it has the sense of remaining steadfast, not turning from what is right or good.

What is also informative is the way in which *'emunah* is often paired with other terms in poetic parallelism. For instance, in Deut 32:4, our word describes the character of God Himself:

The Rock! His work is perfect,
For all His ways are just;
A God of faithfulness and without injustice,
Righteous and upright is He.

Note that this verse is made up of two pairs of parallel lines. The second pair contains our word *'emunah*, and the parallel terms help give us further insight into its meaning. As an attribute of God, His faithfulness is marked by justice, righteousness, and uprightness. More specifically, the parallel to faithfulness in the second line of the pair is "righteous" (*tzadiq*). This reminds us of Gen 15:6, where Abraham *believed* (the verbal form of *'emunah*) and it was reckoned to him for *righteousness* (*tzedaqah*).

Likewise, in Hab 2:4, a text that became a focal point for Paul (cf. Rom 1:17; Gal 3:11), we see that "the righteous one (*tzadiq*) will live on the basis of his faith[fulness] (*'emunah*)."

Note as well Ps 40:10

I have not hidden Your righteousness
within my heart;
I have spoken of Your faithfulness and
Your salvation;
I have not concealed Your lovingkindness
and Your truth from the great
congregation.

and Ps 143:1

Hear my prayer, Adonai,
Give ear to my supplications!
Answer me in Your faithfulness, in Your
righteousness !

The same pairing of *'emunah* and *tzedaqah* is found in 1Sam 26:23, this time of people: "Adonai will repay each man for his righteousness and his faithfulness" We learn from these parallels that from a biblical perspective, "faithfulness" and "righteousness" go together. To be "faithful" to God means to act righteously. This is the very point that is made in 2Ki 12:15 (cf. 22:7) where no audit of funds was imposed upon those repairing the Temple

kanten van Mozes op om zijn vermoeide armen omhoog te houden. Daardoor bleven zijn armen "trouw" (onze vertalingen gebruiken een woord als "stabiel") tot zonsondergang. Dit geeft ons een beeld van het woord *'emoenah* - het betekent zoiets als standvastig te blijven, niet afkeren van wat juist of goed is.

Wat ons ook informatie geeft, is de manier waarop *'emunah* vaak gepaard gaat met andere termen in poëtisch parallelisme. In Deut 32:4 bijvoorbeeld beschrijft ons woord het karakter van God zelf:

De steen! Zijn werk is perfect,
Want al Zijn wegen zijn rechtvaardig;
Een God van trouw en zonder onrecht,
Rechtvaardig en oprecht is Hij.

Merk op dat dit vers uit twee paar parallelle lijnen bestaat. Het tweede paar bevat ons woord *'emunah* en de parallelle termen helpen ons meer inzicht te krijgen in de betekenis ervan. Als een eigenschap van God wordt Zijn trouw gekenmerkt door gerechtigheid, rechtvaardigheid en oprechtheid. Meer bepaald, de parallel met trouw in de tweede regel van het paar is "rechtvaardig" (*tzadiq*). Dit herinnert ons aan Gen 15:6, waar Abraham *geloofde* (de verbale vorm van *'emoenah*) en het werd gerekend tot hem voor *gerechtigheid* (*tzedaqah*).

Evenzo, in Hab 2:4, een tekst die een doel werd voor Paulus (zie Rom 1:17; Gal 3:11), zien we dat "de rechtvaardige (*tzadiq*) zal leven op basis van zijn geloof[volheid] (*'emunah*)."

Zie ook Ps 40:10

Ik heb Uw gerechtigheid niet in mijn hart
verborgen;
Ik heb gesproken over uw trouw en uw
redding;
Ik heb Uw goedertierenheid en Uw
waarheid niet verborgen voor de grote
gemeente.

en Ps 143:1

Hoor mijn gebed, Adonai,
Luister naar mijn smeekbeden!
Antwoord mij in Uw trouw, in Uw
gerechtigheid!

Dezelfde combinatie van *'emoena* en *tzedaqah* wordt gevonden in 1Sam 26:23, deze keer i.v.m. mensen: "Adonai zal elke man vergelden voor zijn gerechtigheid en zijn trouw ..." We leren van deze parallellen dat vanuit bijbels perspectief "trouw" en "gerechtigheid" gaan samen. "God" zijn "trouw" betekent rechtvaardig handelen. Dit is precies het punt dat in 2Kon 12:15 is gemaakt (vgl. 22:7) waar geen controle van de fondsen werd opgelegd aan degenen die de Tempel repareerden omdat ze "getrouw

because they "dealt faithfully," that is, they were known for being righteous in their work.

Quite often, our word *'emunah* is found together with *chesed*, usually translated "lovingkindness." Included in the catalog of technical covenant terms, these words when found together regularly signify loyalty to a covenant or treaty. Consider Ps 89, where the Davidic Covenant is in view:

I will sing of the lovingkindness of the Adonai forever;
To all generations I will make known Your faithfulness with my mouth. (v. 1)

For I have said, "Lovingkindness will be built up forever;
In the heavens You will establish Your faithfulness." (v. 2)

My faithfulness and My lovingkindness will be with him,
And in My name his horn will be exalted. (v. 24)

But I will not break off My lovingkindness from him,
Nor deal falsely in My faithfulness. (v. 33)

Where are Your former lovingkindnesses, Adonai,
Which You swore to David in Your faithfulness? (v. 49)

The book of Proverbs offers more examples of how "faithfulness" is equated with righteousness. In 12:17, we read: "He who testifies faithfully speaks truth, but a false witness *speaks* deceit" and 12:22 reiterates the same idea: "Lying lips are an abomination to Adonai, but those who do faithfulness are His delight." Clearly the ninth commandment ("you shall not bear false witness") is in view here. Prov 28:20 says "A man of faithfulness abounds in blessings, but one who hastens to be rich will not go unpunished." We should most likely understand "hastens to be rich" to mean gaining wealth through theft, prohibited by the eighth commandment. Thus, in these wisdom sayings, faithfulness and righteousness are bound together, for faithfulness to God is the same as obeying His commandments.

An interesting phenomenon in the study of *'emunah* is that all but one time in the Psalms, the Lxx translates it with the Greek word *ἀλήθεια*, *aletheia*, "truth" rather than with the Greek word *πιστός*, *pistos*, "faith/faithfulness" used elsewhere to translate our word. This may reflect that fact that both *'emunah* "faithful" and *אמת*, *'emet* "truth" derive from the same Hebrew verb *אמן* *'aman*, "to

handelden", dat wil zeggen, ze stonden bekend als rechtvaardig in hun werk.

Heel vaak komt *'emoenah* samen met *chesed* voor, meestal vertaald met "goedertierenheid". Ze behoren tot verbondsterminologie; deze woorden betekenen - wanneer ze samen voorkomen - vaak loyaliteit aan een verbond of verdrag. Denk aan Ps. 89, waar het over het Davidisch Verbond gaat:

Ik zal voor eeuwig zingen over de goedertierenheid van de Adonai;
Aan alle geslachten zal ik Uw trouw met mijn mond bekendmaken. (v. 1)

Want ik heb gezegd: "Goedertierenheid zal voor eeuwig worden opgebouwd;
In de hemel zult U uw trouw vestigen." (v. 2)

Mijn trouw en Mijn goedertierenheid zullen bij hem zijn,
En in Mijn naam zal zijn hoorn verhoogd worden. (v. 24)

Maar ik zal Mijn goedertierenheid niet van hem afbreken,
Noch vals optreden in Mijn trouw. (v. 33)

Waar is Uw vroegere goedertierenheid, Adonai,
Die U aan David zwoer in Uw trouw? (v. 49)

Het boek Spreuken biedt meer voorbeelden van hoe "trouw" wordt gelijkgesteld met gerechtigheid. In 12:17 lezen we: "Hij die getrouw getuigt, spreekt de waarheid, maar een valse getuige *spreekt* bedrog" en 12:22 herhaalt hetzelfde idee: "Liegende lippen zijn een gruwel voor Adonai, maar zij die trouw handelen zijn zijn vreugde." Het is duidelijk dat het negende gebod ("u zult geen valse getuigenis afleggen" hier in beeld is). Spr. 28:20 zegt: "Een man van getrouwheid is rijk aan zegeningen, maar iemand die zich haast om rijk te zijn, zal niet ongestraft blijven." We moeten waarschijnlijk begrijpen dat "haasten om rijk te zijn" betekent dat we rijkdom verwerven door diefstal, dat verboden is door het achtste gebod. Dus, in deze gezegden over wijsheid, worden trouw en gerechtigheid aan elkaar gebonden, want trouw aan God is hetzelfde als het gehoorzamen van zijn geboden.

Een interessant fenomeen in de studie van *'emunah* is dat de Lxx in de Psalmen dat telkens, behalve één keer, vertaalt met het Griekse woord *ἀλήθεια*, *aletheia*, "waarheid" in plaats van met het Griekse woord *πιστός*, *pistos*, "geloof/geloofwaardigheid" dat elders wordt gebruikt om ons woord te vertalen. Dit kan een weerpiegeling zijn van het feit dat zowel *'emoenah*, gelovig, en *אמת*, *'emet* "waarheid" zijn afgeleid van hetzelfde

be firm, trustworthy, safe." Thus, since in the Psalms "faithfulness" (whether of God or people) is viewed within the context of covenant, "to be true" to the covenant is what is meant by being "faithful." Similarly, the Hebrew word *chesed*, "lovingkindness," a covenant term as well, is often found in tandem with *'emunah* (69x, e.g., Gen 47:29; Ex 34:6; Josh 2:14; Ps 25:10).

Faithfulness in the Apostolic Scriptures

The same categories that describe *'emunah* in the Tanach are found in the Apostolic Scriptures with the Greek word πιστός (*pistos*). *Pistos* describes God as the One Who is faithful, meaning that He acts in righteousness and in accordance with His own word or promise (1Cor 1:9; 10:13; 2Cor 1:18; 1Thess 5:24; 2Thess 3:3; 2Tim 2:13; 1 John 1:9). Likewise, Yeshua is described as "the faithful witness" (Rev 1:5), meaning that He speaks the truth and does not engage in deceit.

Like *'emunah*, *pistos* can mean either "faith" or "faithfulness," being derived from the verb πιστευέω (*pisteuo*) "to consider something to be true and therefore worthy of one's trust, to believe." Thus, the plural form of *pistos* is used to describe "believers" in Yeshua (e.g., Acts 10:45; Eph 1:1; Col 1:1), not only because they have confessed their faith in Him as God's Messiah and the Savior of sinners, but because their lives are characterized as "faithful" to what God has declared is righteous. Conversely, ἄπιστος (*apistos*, literally, "without faith," "unbelief") is used of those who lack faith in God and in Yeshua His Messiah and whose lives, therefore, are not characterized by righteousness (1Cor 6:6; 7:12-15; 10:27; 14:22-24; 2Cor 4:4; 6:14-15; 1Tim 5:8; Titus 1:15; Rev 21:8).

As would be expected, "faithful" is used to describe those who were fulfilling their spiritual service within the body of Messiah. For example, Timothy is described as Paul's "faithful son" (1Cor 4:17) and Tychicus is called a "faithful minister or servant" (Eph 6:21; Col 4:7) as is Epaphras (Col 1:7). Onesimus is referred to as "our faithful and beloved brother" (Col 4:9), all of which accords with Paul's statement in 1Cor 4:2, "... it is required of stewards that one be found faithful." In a very real sense, all who are believers in Yeshua are "stewards of the manifold grace of God" (1Pet 4:10) and therefore must be "faithful" in the discharge of their calling to "walk as children of light" (Eph 5:8).

Once we have seen that faithfulness and righteousness go hand in hand, it is clear that "faithfulness" is a near synonym for "obedience."

Hebreeuwse werkwoord אָמַן '*aman*': vast, betrouwbaar en veilig zijn. " Omdat in de Psalmen "trouw" (van God of mensen) binnen de context van een verbond wordt gezien, wordt "echt zijn" aan het verbond als "trouw" bedoeld. Evenzo komt het Hebreeuwse woord *chesed*, "liefdevolle vriendelijkheid", ook een verbondsterm, vaak (69x, bijv. Gen. 47:29; Ex. 34: 6; Joz. 2:14; Ps. 25:10) samen voor met *'emunah* .

Trouw in de apostolische geschriften

Dezelfde categorieën die *'emoenah* in de Tenach beschrijven, kom je in de apostolische geschriften tegen via het Griekse woord πιστός (*pistos*). *Pistos* beschrijft God als Degene die getrouw is, wat betekent dat Hij in gerechtigheid en in overeenstemming met Zijn eigen woord of belofte handelt (1Kor. 1:9; 10:13; 2Cor. 1:18; 1Tess. 5:24; 2Tess. 3:3; 2Tim. 2:13; 1 Joh. 1: 9). Evenzo wordt Yeshua beschreven als "de getrouwe getuige" (Opb. 1:5), wat betekent dat Hij de waarheid spreekt en zich niet bezighoudt met bedrog.

Net als *'emunah* kan *pistos* "geloof" of "trouw" betekenen, afgeleid van het werkwoord πιστευέω (*pisteuo*) om "iets als waar en daarom iemands vertrouwen waardig om te geloven te beschouwen". Zo wordt de meervoudsvorm van *pistos* gebruikt om "gelovigen" in Yeshua te beschrijven (bijv. Hand. 10:45; Ef 1:1; Kol. 1:1), niet alleen omdat zij hun geloof in Hem hebben beleden als Gods Messias en de Redder van zondaars, maar omdat hun leven wordt gekenmerkt door "trouw" aan wat God rechtvaardig heeft verklaard. Omgekeerd wordt ἄπιστος (*apistos*, letterlijk "zonder geloof", "ongeloof") gebruikt bij degenen die geen vertrouwen stellen in God en in Yeshua Zijn Messias en wiens levens daarom niet worden gekenmerkt door gerechtigheid (1Cor. 6:6; 7:12-15; 10:27; 14:22-24; 2Cor. 4:4; 6:14-15; 1Tim. 5:8; Titus 1:15; Openb. 21:8).

Zoals te verwachten, wordt "getrouw" gebruikt om diegenen te beschrijven die hun spirituele dienst vervulden in het lichaam van de Messias. Timotheüs wordt bijvoorbeeld beschreven als "trouwe zoon van Paulus" (1Kor 4:17) en Tychicus wordt een "trouwe dienaar of knecht" genoemd (Ef. 6:21, Kol. 4:7) evenals Epafra (Kol 1:7). Onésimus wordt aangeduid als "onze getrouwe en geliefde broeder" (Kol. 4:9), wat alleszins overeenstemt met de uitspraak van Paulus in 1Cor. 4:2, "... van uitdelers is vereist dat men getrouw wordt bevonden." In een zeer reële zin zijn allen die in Yeshua geloven "uitdelers van de veelvuldige genade van God" (1Pet. 4:10) en moeten daarom "trouw" zijn in het uitvoeren van hun roeping om "als kinderen van het licht te wandelen" (Ef. 5:8).

Als we eenmaal hebben gezien dat trouw en gerechtigheid hand in hand gaan, is het duidelijk dat "trouw" bijna een synoniem is voor "gehoorzaamheid". Wat

What God has declared to be righteous, we accept as righteous and seek to live in accordance with this righteousness. Even as God's faithfulness is seen in His righteous actions, so our faithfulness is seen as we live righteously. The repeated command "Be holy, for I am holy" (Lev 11:44-45; 19:2; 20:26; 21:8; 1Pet 1:16) reinforces the idea that "faithfulness" to God is wrapped up in doing what He commands - that which pleases Him.

But what is the standard of God's righteousness? Surely He is Himself the standard of righteousness, for all that God does is righteous (Deut 32:4; Ps 145:17; Rev 15:3). But how has He revealed His righteousness to us? He made His righteous ways known to us first in His Torah:

Or what great nation is there that has statutes and judgments as righteous as this whole Torah which I am setting before you today? (Deut 4:8)

It will be righteousness for us if we are careful to observe all this commandment before Adonai our God, just as He commanded us. (Deut 6:25)

Now with this in mind, we can better understand why Yeshua considers even the "smallest stroke" of the Torah to be important (Matt 5:17-20), for it is in "this *whole* Torah" and by observing "*all* this commandment" that God's righteousness is revealed. Our desire, then, is to do all that would please Him, even in regard to what some might consider the "smallest stroke." And it is for this reason that Yeshua instructed His disciples, as they went to make more disciples among the Gentile nations, that they should teach them "to observe [lit. "to keep"] *all* that I commanded you" (Matt 28:20). True disciples of Yeshua are those who are seen to be faithful to God, that is, who obey His commandments.

Ultimately, He has revealed His righteousness in His Son, Yeshua. Thus, Yeshua perfectly reveals the Father, for He is the "radiance of His glory and the exact representation of His nature" (Heb 1:3). If the Torah given to Moses at Sinaï is the revelation of God's righteous standards, then the Living Torah, Yeshua, is the full and complete revelation. " ... if you knew Me, you would know My Father also" (John 8:19); "If you had known Me, you would have known My Father also; from now on you know Him, and have seen Him" (John 14:7). To walk in the footsteps of the Messiah is therefore to live in accordance with God's righteous standards. Faithfulness to the Father is faithfulness to the Son, and visa versa. Thus when Yeshua said "If you love Me, you will keep *My* commandments" (John 14:15), He was not suggesting that His

God rechtvaardig heeft verklaard, accepteren we als rechtvaardig en proberen in overeenstemming met deze gerechtigheid te leven. Zoals Gods getrouwheid in Zijn rechtvaardige daden wordt gezien, zo wordt onze getrouwheid gezien als we rechtschapen leven. Het herhaalde gebod "Weest heilig, want ik ben heilig" (Lev. 11:44-45; 19:2; 20:26; 21:8; 1Pet. 1:16) versterkt de gedachte dat "trouw" aan God verpakt is in doen wat Hij gebiedt - datgene wat Hem behaagt.

Maar wat is de standaard van God's gerechtigheid? Waarlijk, Hij is de standaard van gerechtigheid, want alles wat God doet is rechtvaardig (Deut. 32:4; Ps. 145:17; Openb. 15:3). Maar hoe heeft Hij aan ons Zijn gerechtigheid geopenbaard? Hij maakte zijn rechtvaardige wegen eerst in zijn Torah aan ons bekend:

Of welke grote natie is er die inzettingen en oordelen heeft die rechtvaardig zijn als deze hele Torah die ik u vandaag voorstel? (Deut. 4:8)

Het zal gerechtigheid voor ons zijn als we zorgvuldig heel dit gebod in acht nemen voor Adonai, onze God, precies zoals Hij ons geboden heeft. (Deut. 6:25)

Met dit in ons achterhoofd kunnen we beter begrijpen waarom Yeshua zelfs het "kleinste haaltje" van de Torah als belangrijk beschouwt (Matt 5:17-20), want het is in "deze *hele* Torah" en door "*heel* dit gebod na te leven" dat God's gerechtigheid geopenbaard is. Onze wens is dan ook om alles te doen wat Hem zou behagen, zelfs met betrekking tot wat sommigen zouden kunnen beschouwen als het "kleinste haaltje". En het is om deze reden dat Yeshua Zijn discipelen instrueerde, toen zij heengingen om meer discipelen onder de heidense volken te maken, om hen te leren "om *alles* na te leven [lett. "te bewaren"] wat Ik u geboden had" (Matt. 28:20). Ware discipelen van Yeshua zijn zij die gezien worden als trouw aan God, dat wil zeggen, die zijn geboden onderhouden.

Uiteindelijk heeft Hij Zijn gerechtigheid geopenbaard in Zijn Zoon, Yeshua. Zo, openbaart Yeshua de Vader perfect, want Hij is de "uitstraling van Zijn glorie en de exacte weergave van Zijn natuur" (Hebr. 1:3). Als de Torah, die bij de Sinaï aan Mozes is gegeven, de openbaring is van Gods rechtvaardige normen, dan is de Levende Torah, Yeshua, de volle en volledige openbaring. " ... als u Mij kent, zou u ook Mijn Vader kennen" (Joh. 8:19); "Als u Mij gekend had, zou u Mijn Vader ook gekend hebben, vanaf nu kent u Hem en hebt u Hem gezien" (Joh. 14:7). In de voetsporen treden van de Messias is daarom leven in overeenstemming met Gods rechtvaardige maatstaven. Trouw aan de Vader is trouw aan de Zoon en omgekeerd. Dus toen Yeshua zei: "Als je Mij liefhebt, zul je *Mijn* geboden onderhouden" (Johannes 14:15), suggereerde hij niet dat Zijn geboden in strijd waren met die van de

commandments were in conflict with those of the Father but were in perfect harmony with them. Being one with the Father, His commandments were consistent with and even a reiteration of the commandments given by His Father. Indeed, Yeshua equates His words with those of the Torah, for just as the Psalmist declares of the Torah: "Forever, Adonai, Your word is settled in heaven," (Ps 119:89), so Yeshua states "Heaven and earth will pass away, but My words will not pass away" (Matt 24:35; Mark 13:31; Luke 21:33). Given these clear parallels, it is obvious that if faithfulness to God includes obeying His commandments, then it equally involves walking in the footsteps of Yeshua, for Yeshua embodies the quintessential pattern of obedience to the Father. Faithfulness to the Father means becoming more and more like Yeshua. And as we are conformed to the image of the Son, we may anticipate hearing those most sought-after words: "Well done, good and faithful servant" (Matt 25:21,23).

Vader maar in perfecte harmonie daarmee waren. Omdat Hij één was met de Vader, waren zijn geboden er mee in overeenstemming en zelfs een herhaling van de geboden die door zijn Vader waren gegeven. Inderdaad, Yeshua stelt zijn woorden gelijk aan die van de Torah, want precies zoals de psalmist van de Torah verklaart: "Voor altijd, Adonai, Uw woord is gevestigd in de hemel" (Ps. 119:89), zo zegt Yeshua: "Hemel en aarde zullen voorbij gaan, maar Mijn woorden zullen niet voorbijgaan" (Mat. 24:35; Mar. 13:31; Luc. 21:33). Gegeven deze duidelijke parallellen, is het duidelijk dat als getrouwheid aan God het gehoorzamen van zijn geboden is, het ook betekent dat je in de voetstappen van Yeshua wandelt, want Yeshua belichaamt het wezenlijke patroon van gehoorzaamheid aan de Vader. Trouw aan de Vader betekent steeds meer op Yeshua lijken. En als we in overeenstemming zijn met het beeld van de Zoon, kunnen we uitzien op het horen van die meest gezochte woorden: "Goed gedaan, goede en trouwe dienaar" (Mat. 25:21,23).